

Ks. DARIUSZ KROK
Opole, UO

SPRAWOZDANIE Z DZIAŁALNOŚCI WYDZIAŁU TEOLOGICZNEGO UNIwersYTETU OPOLSKIEGO W ROKU AKADEMICKIM 2012/2013

1. Kształcenie kadry i działalność dydaktyczna

Rok akademicki 2012/2013 był dziesiętnastym okresem naukowo-dydaktycznym w historii Wydziału Teologicznego Uniwersytetu Opolskiego. W tym roku prowadzono działalność dydaktyczną na czterech kierunkach studiów stacjonarnych: jednolitych studiach magisterskich „teologia”, studiach I i II stopnia „nauki o rodzinie”, studiach I stopnia „muzykologia” oraz nowo otwartym kierunku studiów I stopnia „kultura śródziemnomorska”. Na studiach niestacjonarnych realizowano zajęcia na kierunku „nauki o rodzinie”. W ramach studiów doktoranckich prowadzono zajęcia na kierunku teologia. Ponadto realizowano proces dydaktyczny w ramach 5 programów studiów podyplomowych: Wychowanie do życia w rodzinie; *Coaching* duchowości rodzinnej i odpowiedzialnego rodzicielstwa; Socjoterapia i psychoprofilaktyka społeczna; Pokojowe rozwiązywanie konfliktów. Ekumeniczne drogi pojednania oraz Wiedza o Biblii. Ogółem liczba studentów wynosiła: na studiach stacjonarnych — 392 osoby, studiach niestacjonarnych — 14 osób, studiach doktoranckich — 63 osoby i studiach podyplomowych — 126 osób.

W roku akademickim 2012/2013 na Wydziale Teologicznym działały: 3 instytuty (Instytut Ekumenizmu i Badań nad Integracją; Instytut Liturgii, Muzyki i Sztuki Sakralnej oraz Instytut Nauk o Rodzinie) i 23 katedry. Zatrudnionych było 48 pracowników naukowo-dydaktycznych: 33 samodzielnych pracowników (w tym 10 z tytułem naukowym profesora i 23 doktorów habilitowanych), 14 adiunktów i 1 asystent z tytułem magistra. Ponadto 20 wykładowców prowadziło zajęcia zleczone. Wydział posiada uprawnienia do nadawania stopni naukowych doktora i doktora habilitowanego w dziedzinie nauk teologicznych, a także wnioskowania o nadanie tytułu naukowego profesora.

W roku sprawozdawczym 2012/2013 pracownicy naukowo-dydaktyczni Wydziału Teologicznego UO zdobyli kolejne znaczące awanse naukowe. Jeden pracownik uzyskał tytuł profesora (ks. dr hab. Józef Mikołajec, prof. UO) oraz jeden pracownik — stopień doktora habilitowanego (ks. dr Dariusz Klejnowski-Różycki).

Oprócz wymienionych wyżej awansów naukowych pracowników WT UO 10 osób uzyskało stopień naukowy doktora nauk teologicznych, 56 osób — tytuł zawodowy magistra teologii i nauk o rodzinie, 52 osoby — tytuł zawodowy licencjata nauk o rodzinie i muzykologii; 35 osób — dyplom ukończenia studiów podyplomowych Wychowanie do życia w rodzinie i Pokojowe rozwiązywanie konfliktów.

Novum w wymiarze dydaktycznym było powołanie nowego kierunku: kultura śródziemnomorska, prowadzonego wraz z Instytutem Filologii Polskiej, na którym zajęcia rozpoczęły się 1 października 2012 r.

Oprócz zajęć dydaktycznych na Uniwersytecie Opolskim, pracownicy Wydziału Teologicznego prowadzili wykłady na Diecezjalnym Uniwersytecie Ludności Wiejskiej w Opolu, kształcącym liderów zaangażowanych w aktywność lokalną, a także zajęcia dydaktyczne dla nauczycieli szkół Opolszczyzny.

2. Działalność naukowo-badawcza

Ważnym wymiarem aktywności Wydziału Teologicznego na polu naukowym są licznie prowadzone badania i wydawane publikacje, a także czynne uczestnictwo w krajowych i zagranicznych konferencjach naukowych. W tym miejscu należy również wskazać na przynależność pracowników do krajowych i zagranicznych gremiów naukowych, w ramach których prowadzą aktywne prace badawcze.

W roku sprawozdawczym zrealizowano 63 tematy badawcze (26 w ramach badań statutowych, 31 w ramach badań naukowych prowadzonych przez młodych naukowców oraz uczestników studiów doktoranckich, 6 tematów w ramach grantów NCN). Rezultaty niniejszych badań zostały opublikowane w formie prac zbiorowych i monografii, a także w postaci artykułów zamieszczanych w krajowych i zagranicznych czasopiśmie naukowych.

W ramach badań statutowych tematyka skupiona była wokół pięciu głównych zagadnień, które stanowią kontynuację dotychczasowych badań (współczesne badania teologiczno-filozoficzne, problematyka ekumeniczna i integracji europejskiej, dzieje liturgii ze szczególnym uwzględnieniem Kościoła na Śląsku, badania biblijne, rodzina i problemy etyczno-moralne we współczesnym społeczeństwie początku XXI w.). Ponadto w ramach Instytutu Nauk o Rodzinie kontynuowane były badania nad aktualnymi zagadnieniami rodziny w kontekście wyzwań kulturowych i społecznych; w ramach Instytutu Ekumenizmu i Badań nad Integracją analizowa-

no relacje dialogu międzywyznaniowego oraz przemiany polityczno-społeczne zachodzące w strukturach Unii Europejskiej; Instytut Liturgii, Muzyki i Sztuki Sakralnej koncentrował swoje eksploracje badawcze nad kulturą sakralną i muzyczną regionu Śląska Opolskiego i ich uwarunkowaniami historycznymi.

Oprócz tego realizowano następujące tematy badawcze: wiara czy pseudowiara?; finansowanie związków wyznaniowych; jednostka i religia w relacjach społecznych; zmiana pokoleniowa w teologii; współczesne zagadnienia teologicznomoralne. Pedagogiczny i ewangelizacyjny wymiar sportu; historia Kościoła na Śląsku; najstarszy *Liber Ordinarius* z Lubiąża; Jezus w filmie — przewodnik; etyczno-prawne uwarunkowania prześladowań chrześcijan; w 1900 rocznicę śmierci Ignacego Antiocheńskiego; piękno Boga. Estetyczny wymiar katechezy; kapucyni w Nysie w XVII i XVIII w.; metodologia Nowego Testamentu; emisja głosu; orędzie fatimskie w nauczaniu i pobożności Kościoła.

3. Działalność wydawnicza

Dostrzegalnym znakiem działalności badawczej Wydziału Teologicznego UO jest prężna działalność wydawnicza, która realizowana jest przede wszystkim w ramach prac Redakcji Wydawnictw Wydziału Teologicznego, ale także poprzez publikacje w pracach zbiorowych i czasopismach wydawanych w innych ośrodkach. Ogółem pracownicy Wydziału opublikowali 196 pozycji o charakterze naukowym, w tym 30 pozycji zwartych, 8 numerów czasopism (4 roczniki, 2 półroczniki) oraz 158 artykułów naukowych. W ramach powyższych pozycji znalazło się 10 prac zbiorowych i 5 artykułów obcojęzycznych o zasięgu międzynarodowym, w których zaprezentowano wyniki aktualnych badań prowadzonych w Polsce i za granicą. Zgodnie z przyjętymi zasadami, dofinansowanie druku pozycji zwartych w ramach Redakcji Wydawnictw Wydziału Teologicznego UO zostało wypracowane ze środków finansowych badań własnych i statutowych.

Obecnie na Wydziale Teologicznym wydawanych jest 7 serii wydawniczych: „Opolska Biblioteka Teologiczna”, „Ekumenizm i Integracja”, „Z Dziejów Kultury Chrześcijańskiej na Śląsku”, „Człowiek – Rodzina – Społeczeństwo”, „Colloquia Theologica”, „Sympozja”, „Podręczniki i Skrypty” oraz 6 tytułów własnych czasopism, z których trzy znajdują się na Ministerialnej Liście Czasopism Punktowanych: „Liturgia Sacra”, „Studia Teologiczno-Historyczne Śląska Opolskiego”, „Studia Oecumenica”, a także „Scriptura Sacra”, „Przegląd Piśmiennictwa Teologicznego” i „Family Forum” (są poza Listą).

4. Konferencje naukowe i wykłady otwarte

Ważnym polem aktywności naukowej i badawczej pracowników Wydziału Teologicznego UO jest organizacja konferencji i sympozjów naukowych, a także aktywny udział w tego rodzaju wydarzeniach organizowanych przez krajowe i zagraniczne ośrodki naukowe. W roku sprawozdawczym 2012/2013 Wydział Teologiczny UO zorganizował 23 konferencje naukowe, w tym 6 konferencji międzynarodowych oraz 2 z udziałem gości zagranicznych. Problematyka organizowanych konferencji i wykładów w dużej części pokrywała się z zaprezentowanymi powyżej tematami badań statutowych i własnych. Większość zorganizowanych konferencji miała charakter interdyscyplinarny i międzyuczelniany, dzięki czemu możliwe było uczestnictwo pracowników naukowych i wymiana myśli z różnych dziedzin nauki (np. „Szlaki kulturowe na polsko-czeskim pograniczu” Głuchołazy, Nysa, Opole i Ołomuniec, 16-18.10.2012; „Kinematograficzne transformacje Ewangelii/*Cinematic Transformations of the Gospel*”, Opole – Kamień Śląski, 25–27.10.2012; „Wiara w poszukiwaniu zrozumienia. Hermeneutyki teologiczne 50 lat po Soborze Watykańskim II”. Międzynarodowe *Colloquium Theologicum* wydziałów partnerskich z Monasteru i Opola, Opole, 8–9.05.2013; IX Międzynarodowe Warsztaty Akademickie: *Rolnictwo, technika, zdrowie i życie*, Prószków 12–14.11.2012 — współpraca z Politechniką Opolską i Instytutem Onkologii w Gliwicach).

Wydział Teologiczny, uwzględniając idee popularyzacji wiedzy naukowej w środowisku lokalnym, stara się aktywnie wchodzić naprzeciw istniejącym potrzebom. W tym zakresie w minionym roku akademickim zorganizowano m.in. wykłady otwarte pt. „W przestrzeni wiary”, II–IV 2013, cykl zajęć pt. „Na nowo odkryć treść wiary”, XII 2012 – XI 2013, kurs organistowski organizowany pod auspicjami Instytutu Liturgiki, Muzyki i Sztuki Sakralnej WT, studium przygotowania do diakonatu stałego, IX 2012 – VI 2013. Odbywały się także systematyczne spotkania i wykłady prowadzone w ramach Duszpasterstwa Nauczycieli Akademickich i Duszpasterstwa Studentów *Resurrexit*.

Ważnym elementem działalności naukowej Wydziału Teologicznego UO jest udział pracowników w konferencjach i sympozjach organizowanych w krajowych i zagranicznych ośrodkach naukowych. W roku sprawozdawczym pracownicy Wydziału Teologicznego wygłosili 113 referatów, w tym 16 na konferencjach zagranicznych oraz 8 na konferencjach międzynarodowych organizowanych w naszym kraju.

Prezentując aktywność naukową Wydziału Teologicznego, należy także wskazać na zaangażowanie studentów Wydziału Teologicznego w promocję wiedzy i wyników badań. Na Wydziale aktywnie działają koła naukowe: Koło Naukowe Studentów Teologii, Koło Naukowe Studentów Nauk o Rodzinie i Koło Naukowe Studentów

Muzykologii. Czynnie włączają się one w życie Wydziału poprzez współorganizowanie konferencji i wykładów, prezentację rezultatów prowadzonych prac naukowych (prace magisterskie i licencjackie) oraz uczestnictwo w konferencjach w ośrodkach akademickich Polski.

5. Współpraca z zagranicą

W roku akademickim 2012/2013 Wydział Teologiczny prowadził współpracę międzynarodową:

- w ramach programu Erasmus z 12 uniwersytetami w następujących ośrodkach: Londyn, Leuven, Moguncja, Monastyr, Erfurt, Regensburg, Trnava, Praga, Ołomuniec, Arad, Kolonia, Lwów;
- w ramach umów międzynarodowych z 2 ośrodkami: Cochabamba i Chicago;
- w ramach programu CEEPUS — z uniwersytetem w Peczu.

W roku akademickim 2012/2013 w ramach tej współpracy 2 pracowników Wydziału Teologicznego przeprowadziło wykłady i projekty badawcze w ośrodkach w Słowacji (Uniwersytet w Bratysławie) i Czechach (Uniwersytet w Ołomuńcu). Ponadto 2 studentów odbywało studia zagraniczne w Szkole Wyższej Muzyki Kościelnej i Pedagogiki Muzycznej w Regensburgu.

W roku akademickim 2012/2013 na Wydziale Teologicznym kształciło się 3 studentów zagranicznych: 2 na studiach magisterskich (ze Słowacji) oraz 1 na studiach doktoranckich (z Ukrainy). Kilkutygodniowe pobyty naukowe w ramach wymiany międzynarodowej odbywali także studenci ze Słowenii, Rumunii i Niemiec.

W rezultacie współpracy międzynarodowej zorganizowano 2 konferencje naukowe za granicą: „Sztuka współistnienia Kościołów i chrześcijan w Ukrainie. Lektury historii i wyzwania dnia dzisiejszego”, Jałta, X 2012; „Pokojuowe drogi pojednania”, La Sallete, Francja VII 2012. Ponadto miały miejsce wizyty wymienne z uniwersytetami z Regensburga i Monastyr, w trakcie których zaprezentowano zakres badań naukowych i kształcenia akademickiego w rodzimych instytucjach.

Wydział Teologiczny w roku akademickim 2012/2013 gościł 37 naukowców z uniwersytetów, instytutów i innych placówek naukowych z 14 państw: Austrii, Czech, Niemiec, Szwajcarii, Chorwacji, Włoch, Węgier, Holandii, Belgii, Hiszpanii, Rumunii, Portugalii, Ukrainy i Turcji.

Zauważalnym wskaźnikiem naukowego zaangażowania pracowników Wydziału Teologicznego UO jest ich udział w konferencjach i sympozjach międzynarodowych, organizowanych w krajowych i zagranicznych ośrodkach naukowych. W roku akademickim 2012/2013 11 pracowników Wydziału Teologicznego UO, uczest-

nicząc w zagranicznych konferencjach naukowych (Czechy, Francja, Niemcy, Słowacja, Szwecja, Ukraina, Włochy), wygłosiło referaty bądź komunikaty.

Owocem współpracy międzynarodowej było także opublikowanie 5 artykułów i 10 prac zbiorowych, w których zaprezentowano wyniki aktualnych badań. Projektem badawczym na polu międzynarodowym był także współfinansowany przez Europejską Komisję ds. Edukacji i Kultury Program *Jeana Monnet*, w ramach którego w roku akademickim 2012/2013 realizowano program rozwiązywania konfliktów słowacko-węgierskich.

* * *

Na podstawie zaprezentowanych danych należy stwierdzić, iż w roku sprawozdawczym 2012/2013 Wydział Teologiczny Uniwersytetu Opolskiego należycie i odpowiedzialnie wywiązał się z ustalonych planów w zakresie działalności dydaktycznej, naukowo-badawczej i wydawniczej. Należy zatem stwierdzić, że prezentowana jednostka właściwie realizuje swoje obowiązki statutowe, zarówno w sferze naukowo-badawczej, jak i dydaktycznej.